Techniek

TBA-Kennispaper 8

Richtwaarden voor indicatieve vochtmetingen in oppervlakken en ondergronden

november 2026

1. Doel en toepassingsgebied

Deze richtlijn geeft praktische handvatten voor het indicatief beoordelen van vocht in oppervlakken en ondergronden met een **GANN Hydromette Compact B** en een **Tramex Moisture Encounter MEX5**.

De richtlijn is bedoeld voor gebruik tijdens inspecties, kwaliteitscontroles en schadediagnoses waarbij snel een indruk moet worden verkregen van de vochttoestand van een ondergrond.

De meetwaarden in deze richtlijn zijn indicatief en bedoeld als **richtinggevende praktijkwaarden**. Zij mogen niet zonder meer worden beschouwd als een exacte bepaling van het vochtgehalte of als bewijs dat een ondergrond geschikt is voor het aanbrengen van een afwerking.

2. Meetprincipe en beoordeling

De GANN Hydromette Compact B en Tramex MEX5 meten vocht indirect op basis van veranderingen in de elektrische eigenschappen van het materiaal.

De meetwaarden kunnen worden beïnvloed door onder meer:
- materiaaldichtheid en samenstelling;
- laagdikte;
- onderliggende materialen;
- wapening en andere metalen;
- zouten en verontreinigingen;
- temperatuur;
- verschillen in de opbouw van de constructie.

De meters zijn daarom vooral geschikt voor:
- het vergelijken van verschillende meetlocaties;
- het opsporen van verhoogde vochtwaarden;
- het bepalen van vochtpatronen;
- het vergelijken van een verdachte locatie met een aantoonbaar droge referentielocatie.

Bij twijfel of wanneer voor het aanbrengen van een afwerking een maximaal restvochtgehalte is voorgeschreven, moet een daarvoor geschikte en voorgeschreven meetmethode worden toegepast. Voor cement- en calciumsulfaatgebonden dekvloeren kan dit bijvoorbeeld een CM-meting zijn.

3. Interpretatie van GANN- en Tramex-metingen

3.1 GANN Hydromette Compact B

De GANN Compact B geeft een dimensieloze meetwaarde in zogenoemde digits.
De digits geven geen rechtstreeks vochtpercentage weer. De materiaaldichtheid heeft een belangrijke invloed op de meetwaarde. Een waarde die bij het ene materiaal als normaal droog kan worden beschouwd, kan bij een ander materiaal op een verhoogd vochtgehalte wijzen.
De waarden in tabel 1 zijn daarom bedoeld als indicatieve praktijkwaarden.

3.2 Tramex Moisture Encounter MEX5

Voor steenachtige en plaatvormige ondergronden maakt de Tramex MEX5 gebruik van verschillende relatieve schalen:

- **Drywall / Roofing**: gevoelige schaal voor lichte materialen;
- **Plaster / Tile**: gemiddelde gevoeligheid;
- **Masonry**: lagere gevoeligheid voor zwaardere en dichtere materialen.

De weergegeven REL-waarde is geen vochtpercentage.

Als algemene indicatie kan voor deze schalen worden aangehouden:

- **0–35 REL**: laag / normaal droog;
- **36–51 REL**: verhoogd / nader beoordelen;
- **52–99 REL**: hoog / aanwijzing voor een vochtige situatie.

Bij de MEX5 verdient het de voorkeur om een meetwaarde altijd te vergelijken met een aantoonbaar droge referentielocatie van hetzelfde materiaal en dezelfde constructieopbouw.

4. Tabel – Richtwaarden voor indicatieve vochtmetingen in oppervlakken en ondergronden

Materiaal / ondergrond	Praktische richtwaarde vochtgehalte*	GANN Compact B, indicatie	Tramex MEX5 – schaal	Tramex MEX5 – richtinggevende beoordeling
Beton	ca. ≤ 2–4 gew.-%*	ca. ≤ 55 digits	Masonry	0–35 REL: laag / normaal droog
Cellenbeton	ca. ≤ 20 gew.-%	geen betrouwbare absolute grenswaarde†	Masonry	Vergelijkend meten; droge referentie gebruiken
Kalkzandsteen	ca. ≤ 4 gew.-%	≤ 60 digits	Masonry	0–35 REL laag; >35 nader beoordelen
Gipsblokken	ca. ≤ 5 gew.-%	ca. ≤ 50 digits	Plaster / Tile	0–35 REL laag; >35 nader beoordelen
Gipspleister	ca. ≤ 1 gew.-%	≤ 40 digits	Plaster / Tile	0–35 REL laag / normaal droog
Gipskartonplaat	ca. ≤ 1 gew.-%	≤ 40 digits	Drywall / Roofing	0–35 REL laag; hogere waarden vergelijken met droge referentie
Gipsvezelplaat	ca. ≤ 2 gew.-%	ca. ≤ 50 digits	Drywall / Roofing of Plaster / Tile	0–35 REL laag; droge referentie aanbevolen
Cementgebonden plaat	merk-/productafhankelijk	ca. ≤ 60 digits†	Plaster / Tile of Masonry	0–35 REL laag
Cementgebonden stucwerk	ca. ≤ 4 gew.-%	ca. ≤ 60 digits	Plaster / Tile	0–35 REL laag / normaal droog
Kalkgebonden stucwerk	geen algemeen geldende grenswaarde; ca. 3–4 gew.-% uitsluitend indicatief	geen betrouwbare absolute grenswaarde†	Plaster / Tile	0–35 REL laag / normaal droog
Bestaand tegelwerk	geen betrouwbare absolute grenswaarde	geen betrouwbare absolute grenswaarde†	Plaster / Tile	Vergelijkend meten; droge referentie gebruiken
Dichte cementgebonden afwerking / betonemaille	geen betrouwbare absolute grenswaarde; oppervlak droog	geen betrouwbare absolute grenswaarde†	Plaster / Tile of Masonry	Vergelijkend meten; droge referentie gebruiken
Cementdekvloer, onverwarmd	≤ 2,0 CM-%**	ca. ≤ 40 digits, uitsluitend indicatief	Masonry	0–35 REL indicatief laag; CM-meting bepalend
Cementdekvloer, verwarmd	≤ 1,8 CM-%**	ca. 35–40 digits, uitsluitend indicatief	Masonry	0–35 REL indicatief laag; CM-meting bepalend
Calciumsulfaat-/anhydrietdekvloer, onverwarmd	≤ 0,5 CM-%**	ca. ≤ 40 digits, uitsluitend indicatief	Plaster / Tile	0–35 REL indicatief laag; CM-meting bepalend
Calciumsulfaat-/anhydrietdekvloer, verwarmd	ca. ≤ 0,3–0,5 CM-%**	ca. 30–40 digits, uitsluitend indicatief	Plaster / Tile	0–35 REL indicatief laag; CM-meting bepalend

† Bij de GANN Compact B heeft een vergelijkende meting met een aantoonbaar droge versie/ referentielocatie van hetzelfde materiaal en dezelfde constructieopbouw de voorkeur.

* De vermelde gewichtspercentages zijn praktische richtwaarden voor een normaal droge of min of meer met het binnenklimaat in evenwicht zijnde ondergrond. Het zijn niet voor iedere toepassing normatief vastgelegde Europese grenswaarden.

** Voor dekvloeren kunnen grenswaarden afhankelijk zijn van land, type afwerking, fabrikantvoorschrift, aanwezigheid van vloerverwarming en toegepaste meetmethode. Bij vloerafwerking moet daarom altijd het voor het betreffende systeem geldende beoordelingskader worden geraadpleegd.

5. Praktische werkwijze

Voor een betrouwbare indicatieve beoordeling wordt aanbevolen om eerst meerdere meetpunten te bepalen op plaatsen waar geen vochtproblemen worden verwacht. Hiermee wordt een referentieniveau voor de betreffende ondergrond vastgesteld.

Vervolgens worden de verdachte locaties gemeten.

Niet één afzonderlijke meetwaarde, maar vooral het **verschil tussen droge en verdachte locaties**, het verloop van de meetwaarden en het herkenbare vochtpatroon zijn bepalend voor de beoordeling.

Bij een duidelijke verhoging ten opzichte van de droge referentie moet de oorzaak nader worden onderzocht.

Wanneer de meetwaarden worden gebruikt om te bepalen of een afwerking mag worden aangebracht, moet worden gecontroleerd of hiervoor een specifieke meetmethode of grenswaarde is voorgeschreven door de fabrikant, norm, richtlijn of het bestek.

6. Beperkingen

Indicatieve elektronische vochtmeters kunnen geen onderscheid maken tussen daadwerkelijk bouwvocht en alle andere factoren die de elektrische eigenschappen van een materiaal beïnvloeden. Metingen direct boven of nabij metalen profielen, leidingen, wapening, bevestigingsmiddelen of geleidende folies kunnen sterk verhoogde waarden veroorzaken.

Ook zouten kunnen tot verhoogde waarden leiden.

Een verhoogde indicatieve meetwaarde moet daarom altijd in samenhang met de constructieopbouw, visuele waarnemingen, omstandigheden en overige onderzoeksresultaten worden beoordeeld.

7. Conclusie

De GANN Hydromette Compact B en Tramex MEX5 zijn geschikte hulpmiddelen voor het snel en niet-destructief indiceren en vergelijken van vocht in oppervlakken en ondergronden.

De tabel in deze richtlijn geeft richting aan de interpretatie van de meetwaarden van beide meters.

De tabel is nadrukkelijk bedoeld als **praktisch hulpmiddel voor vergelijking en signalering**.

Bij grensgevallen, afwijkende meetwaarden of wanneer een formele uitspraak over het aanwezige vochtgehalte noodzakelijk is, moet een geschikte referentiemethode worden toegepast.

Ik zou dit voor TBA inderdaad bewust **beknopt houden**. De tabel is dan het centrale onderdeel en de tekst eromheen voorkomt dat GANN-digits of MEX5-REL-waarden als exacte vochtpercentages worden geïnterpreteerd.

Aansprakelijkheid
Stichting Technisch Bureau Afbouw (TBA) en degenen die aan het opstellen van deze richtlijn hebben meegewerkt, hebben een zo groot mogelijke zorgvuldigheid betracht bij het samenstellen van deze publicatie. Het kan echter niet worden uitgesloten dat deze richtlijn onjuistheden bevat. De gebruiker van deze richtlijn aanvaardt daarvoor het risico. Stichting Technisch Bureau Afbouw sluit iedere aansprakelijkheid uit voor schade die mocht voortvloeien uit het gebruik van informatie uit dit product.

Copyright
Alle rechten voorbehouden. Deze publicatie kunt u kosteloos downloaden van de website www.tbafbouw.nl en mag vrij worden verspreid. Het is toegestaan gegevens uit deze uitgave te citeren mits wordt verwezen naar dit document. De citeertitel voor dit document is “ TBA-Kennispaper 8 | Richtwaarden voor indicatieve vochtmetingen in oppervlakken en ondergronden, november 2026, Stichting TBA, Den Haag”. Het is niet toegestaan de teksten, tabellen en afbeeldingen uit deze publicatie te wijzigen.

Colofon
Dit is een uitgave van het Technisch Bureau Afbouw. Het TBA is opgericht door de Nederlandse Ondernemersvereniging voor Afbouwbedrijven (NOA), FNV en CNV Vakmensen met als doel een goed functionerende en betrouwbare branche. Het TBA geeft betrouwbaar, deskundig en onafhankelijk technisch advies en ontwikkelt normen en richtlijnen om de kwaliteit van de afbouw op een hoger plan te brengen.

Technisch Bureau Afbouw
Afdeling Techniek
Mauritskade 27
2514 HD Den Haag
Telefoon: 070 33 66 500
E-mail: info@tbafbouw.nl
www.tbafbouw.nl